

Het mèèr van de Bergrede.

Onlangs las ik in een parochieblad van een parochie in Noord-Limburg het volgende:

Op een zondagmorgen zit na de viering een vrouw nog alleen in de kerk en ze huilt. De pastor gaat naar haar toe en vraagt wat er aan de hand was. En zij vertelt: ik kom elke week naar de kerk en ga elke week te communie omdat dat me kracht en steun geeft. Enkele jaren geleden liep mijn huwelijk stuk. Nu heb ik sinds een jaar weer een lieve man ontmoet en langzaam maar zeker heb ik de pijn van de verbroken relatie kunnen verwerken en is mijn leven weer wat mooier geworden en we hebben het samen fijn en met de kinderen gaat het ook weer beter.

Nu hoorde ik gisteren een bisschop op de Duitse televisie zeggen dat mensen zoals ik in zonde leven en niet deel mogen nemen aan de maaltijd van de Heer en juist dat heb ik zo nodig. Ik voel me nu verdrietig en weet niet wat ik moet doen.

De pastor vraagt: wat denkt u zelf eigenlijk? De vrouw antwoordt: ik vind niet dat ik verkeerd bezig ben. Ik probeer juist er alles aan te doen op mijn manier goed te leven en ben blij dat ik weer een lieve man heb gevonden om het leven mee te delen en samen een fijn gezin te vormen. Het deelnemen aan de viering en de maaltijd geven me kracht om dat te kunnen en ik geloof dat Jezus dat goed vindt.

De pastor antwoordt: als u dat vindt, moet u dat zeker blijven doen. Ik zal u in ieder geval de deelname niet ontzeggen want bij Jezus gaat het om de intentie en de beleving. Iedere mens heeft het recht op een nieuwe kans en het gaat mij niet aan om u te oordelen. Dat is iets tussen u en God.

Zichtbaar opgelucht ging de vrouw naar huis.

Bovenstaand verhaal waarin het om regels gaat van onze kerk, maar ook in de discussie over het gebruik van de pil, van voorbehoedsmiddelen en van recht op levensbeëindiging, om er maar enkele te noemen, laat ook vandaag de dag nog telkens zien dat de Kerk het niet eenvoudig heeft, om het Evangelie van het leven te verkondigen, zo dat het door mensen van vandaag verstaan wordt en dat daarbij niets van de ernst en van de geloofswaardigheid verloren gaat.

Ongelukkige vergelijkingen en de roep om bestraffing voor diegenen die zich schuldig maken aan het overtreden van regels en wetten, ge- en verboden dragen daar aan bij. Maar ook wanneer vertegenwoordigers van de kerk zeer overwogen de christelijke boodschap en de christelijke moraal uitdragen en deze met argumenten omkleden, stoten ze bij gesprekspartners vaak op groot onbegrip.

En dat geldt niet alleen voor bovengenoemde zaken maar ook op ander terreinen als het om moraliteit gaat. Voor Christenen is het in een steeds verder seculariserende samenleving niet eenvoudig om de boodschap van het evangelie uit te dragen.

In het waarden en normen debat dat ook vandaag nog steeds aan de gang is, wordt steeds gewezen en gevraagd om een spiritualiteit, die richting kan geven aan dat debat. Wellicht hebt u al eens vaker de reclamespot voor een bepaalde krant gehoord op de radio: deze spot begint met de woorden: 'de roep om religie is nog nooit zo groot geweest'

Inderdaad velen zijn op zoek naar spiritualiteit en religiositeit en in de supermarkt van de religies kunnen wij zelf uitzoeken wat en welke religie ons het meest aanspreekt. Dat gebeurt dan ook en zo maken wij vaak onze eigen religie, onze eigen spiritualiteit. De keuze valt daarbij steeds vaker niet op wat de kerk te bieden heeft. Dat hangt er vaak mee samen dat het in het Christendom, dat het in de kerk op het eerste gezicht om geboden en verboden gaat.

Het Bhoeddhisme maar ook het Hindoeïsme, daarentegen wordt ervaren als bemiddelaar van gevoelens, van gericht op het individu en zijn ontplooiing en om zijn heil.

Dat het bij Jezus en wanneer hij spreekt over het rijk Gods daarover ook gaat: het geluk van allen maar ook om het geluk van ieder afzonderlijk wordt door de Kerk te weinig of niet over het voetlicht gebracht of kunnen wij in ieder geval niet duidelijk maken.

De Joods-christelijke gemeenschap voor wie Matheus zijn evangelie, en ook het stukje evangelie van vandaag schreef, had het ook moeilijk. De aanhangers van Jezus waren reeds uit de Synagoge gezet. De reden waarom ze niet welkom waren in de Synagoge was dat zij zich niet hielden aan de Tora, de Wet van Mozes. De Joods-christelijke gemeenschap moest daar mee zien klaar te komen: ze worden neergezet als 'wetsovertreders'.

De evangelietekst van vandaag schildert dit probleem van de Joods-christelijke gemeenschap.

De Joods-christelijke gemeenschap kan niet duidelijk maken dat zij niets aan de wet van Mozes willen veranderen, zoals Jezus zelf ook zegt.

De anderen, de Joodse gemeenschap, zeggen echter: wij en jullie zijn onderscheiden van elkaar want Jezus heeft wat anders gezegd als God tegen de 'ouden' heeft gezegd. Maar dat 'andere' wat Jezus heeft gezegd is echter niet dat de Wet en Tora opgeheven moeten worden, integendeel, het is de vervulling van de Wet en de Tora. Jezus waarschuwt dat de uitleg van de Farizeeën niet de weg is naar Gods Rijk. Jezus vraagt om een andere uitleg, een andere invulling van de Wet dan het slaafs volgen van de regels en de wetten.

Jezus zegt dat invulling geven aan de Wet van Mozes om een radicale omkering vraagt want het is niet genoeg om letterlijk niet te doden, om letterlijk niets verkeerd te doen door je puur aan de regels en weten te houden. Jezus kijkt naar de diepere betekenis van wat in de Wet, de Tora, staat. Het gaat om de bezieling en de liefde waarmee je de Wet interpreteert en naleeft en waarmee je een menselijke uitleg geeft aan de Wet. Wat Jezus verafschuwt is de slaafse houding die de Farizeeën eisen en waarin de mens ondergeschikt wordt gemaakt aan Wetten en regels.

In hedendaagse woorden zou je het zo kunnen zeggen:

Wanneer jullie getuigenis afleggen van jullie geloof, verdedig dan niet jullie zelf of jullie gevestigde belangen, hoe heilig je ze ook voor mogen komen.

Wanneer jullie met iemand in gesprek zijn, zie jullie gesprekspartner dan als een openbare ervaring.

Wanneer je iemand de maat neemt, probeer dan eerst de balk uit je eigen oog te verwijderen, voordat je de splinter uit het oog van je naaste verwijdert.

Gezegend ben je als je in gesprek met de ander je niet zelfingenomen voelt.

Gezegend ben je als je op de ander vertrouwen om dat je MIJ vertrouwt.

Gezegend ben je als je je bloot durft te stellen aan misverstanden in de gemeenschap of aan onbegrip van anderen in naam van trouw aan de waarheid.

Gezegend ben je wanneer je je overtuiging niet opgeeft maar ze desondanks niet als absolute normen doet voorkomen.

Maar wee, jullie theologen en academici wanneer jullie je te gering achten wat anderen zeggen enkel omdat het jullie onaangenaam is.

Wee, jullie praktizerende gelovigen wanneer jullie je wel houden aan regels en wetten maar niet naar de roep van medemensen horen.

Wee jullie religieuze autoriteiten wanneer jullie veranderingen en herbezinning op wat geschreven staat in de weg staan.

Wee jullie religieuze lieden wanneer jullie religie monopoliseren en de Geestkracht laten verstarren, die kracht die waait waar en zoals ze dat wil.

Laten wij allen in deze zin de woorden van Matheus van vanmorgen meenemen in de komende week.

Hub van den Bosch